
Manual d'instruccions de l'Enquesta de salut de Catalunya 2017

Direcció o Coordinació:

Equip ESCA del Departament de Salut Antonia Medina, Anna Mompart, Anna Schiaffino

Redactors del document

Susana López, Antonia Medina, Anna Schiaffino

Suport tècnic i metodològic

Idescat	Miquel Delgado
Universitat de Barcelona	Manuela Alcañiz i Montserrat Guillén
IPSOS Consulting	Maria Ángeles Martínez, Òscar Miquel, Equip de treball de camp (responsable d'equip, supervisió, persones enquestadores, etc.)
Control de qualitat extern	Susana López León

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 de Creative Commons.

La llicència es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.ca>

Edita:

Direcció General de Planificació en Salut

Edició:

Barcelona, abril 2019

Assessorament lingüístic:

Secció de Planificació Lingüística del Departament de Salut

Sumari

1	Introducció.....	4
2	Tipus de qüestionaris	4
3	Instruccions específiques dels qüestionaris.....	5
3.1	Comentaris a les preguntes dels qüestionaris d'adults (general i indirecte).....	5
3.2	Comentaris a les preguntes del qüestionari de menors.....	24
3.3	Comentaris a les preguntes de la fitxa d'observació	28
3.4	Comentaris a les preguntes dels mòduls complementaris	29

1 Introducció

Aquest document conté instruccions adreçades al personal enquestador per a la realització de l'Enquesta de salut de Catalunya (ESCA) de l'any 2017. El primer semestre de 2017 (onada 14) marca un punt d'inflexió en el qüestionari de la ESCA, atès que es va fer una revisió en profunditat del contingut per reduir-ne tant l'extensió com la dificultat en l'administració.

En primer lloc, es presenta una panoràmica completa del qüestionari i després s'enumeren les especificitats de les dues onades realitzades l'any 2017.

2 Tipus de qüestionaris

L'ESCA es fa a partir d'un qüestionari de tipus precodificat i estructurat, assistit per ordinador (CAPI), en tres versions, atenent a l'edat i característiques de les persones a entrevistar, en català i en castellà. El qüestionari bàsic i complementaris emprats a l'ESCA 2017 contenen els àmbits i apartats temàtics següents:

Taula 1. Preguntes del qüestionari bàsic de l'ESCA 2017, per apartats temàtics

Àmbits temàtics	Població 15 anys i més		Població de 0-14 anys	
	General	Indirecte		
Sexe i data de naixement	1 i 2	1 i 2 A, B i C	Sexe i data de naixement Context familiar (I)	1 i 2 M2 i M3 A, B i C
Mòdul mínim de salut	37, 41, 48_a i 48_b	37, 41, 48_a i 48_b	Mòdul mínim de salut	37, 41, 48_a i 48_b
Morbiditat crònica	42_a, 42_b i 42_c	42_a, 42_b i 42_c	Morbiditat crònica	M30_a, M30_b i M30_c
Discapacitats i autonomia personal	50, 53	50, 53, D	Discapacitats	50, 52_b
Suport social	OSS1-OSS3	-	Qualitat de vida	M28 i M29
Salut mental	PHQ8	-	Salut mental	M31
Benestar mental	BP1	-		
Cobertura sanitària	34-36	34 i 35	Cobertura sanitària	34-36
Visites a professionals de la salut	87, 89	87, 89	Visites a professionals de la salut	87, 89
Atenció d'urgències i hospitalitzacions	104-106	104-106	Atenció d'urgències i hospitalitzacions	104-106
Consum de medicaments	46a	46a	Consum de medicaments	46a
Pràctiques preventives	61 i 62 CC1-CC6 63-66, 66_bis 109, 109_bis	-		
Pes, alçada i son	38 i 39, 108	38 i 39, 108	Pes, alçada i son	38 i 39, 108
Activitat física	IPAQ1-IPAQ7	-	Activitat física	M35 120 i 121
Mobilitat	MOB1	-	Mobilitat Activitats de lleure	122 MOB2_a, MOB3_a, MOB2_b, MOB3_b M36 i M37
Alimentació	PREDL_1- PREDL_14	-	Alimentació	M32 PREDL_3 i PREDL_4 68 M33 i M34
Tabac	81 i 82 Tb2_17 Tb6 Tb11 i Tb12 83-86	-	Exposició al fum del tabac	84-86

Àmbits temàtics	Població 15 anys i més		Població de 0-14 anys	
	General	Indirecte		
Alcohol	76-80	-	Elements de seguretat en el transport	M53-M58
Context familiar i dades sociodemogràfiques	3-13 15-22 RESI 110 i 111 23-26 112-115 27-31 31_bis 32 116	3-13 15-22 RESI 110 i 111 23-26 112-115 27-31 31_bis 32 116	Context familiar (II) i dades sociodemogràfiques	3-7, 15-17, RESI M4 i M5 M6-M7 / M17-M18 M6_b / M17_b M8-M10 / M19-M21 M40 / M46 M11-M12 / M22-M23 M41 / M47 M13-M16 / M24-M27 M42-M45 / M48-M51 27-31, 31_bis, 32, 116
Privació material	PM1-PM5	PM1-PM5	Privació material	PM1-PM5
Fitxa d'observacions	200, 202, 205-210, P210_b, 211, 213-217, 219	200, 202, 205-210, P210_b, 211, 213-217, 219	Fitxa d'observacions	200, 202, 205-210, P210_b, 211, 213-217, 219

* Els números no són correlatius perquè es manté la numeració del primer cicle de l'ESCA.

Taula 2. Àmbits temàtics dels mòduls complementaris de l'ESCA 2017

Onada (any i semestre)	Mòdul complementari
14 (2017-1)	• Visió (VAB1 a VAB4) • Recomanació d'activitat física (RAF1) • Exposició al fum del tabac, en menors (EFT)
15 (2017-2)	• Visió (VAB1 a VAB4) • Recomanació d'activitat física (RAF1) • Exposició al fum del tabac, en menors (EFT) • Obertament. Actitud envers la malaltia mental, intenció de conducta (de CO4_27 a CO4_30) • Alfabetització per a la salut (AS1 a AS16)

3 Instruccions específiques dels qüestionaris

3.1 Comentaris a les preguntes dels qüestionaris d'adults (general i indirecte)

Hora d'inici i de finalització de l'enquesta	
En el moment d'iniciar l'enquesta, el personal enquestador ha de llegir obligatòriament el text emmarcat sobre el secret estadístic. La majoria de les dades de la taula de la portada seran generades automàticament per l'ordinador. Tot i així, l'enquestador/a ha d'assegurar-se que les variables estan complimentades o emplenar-les quan calgui. El personal enquestador ha de confirmar les dades que apareixen en pantalla segons les instruccions que apareixen en pantalla i han d'annotar obligatòriament	
Hora d'inici	S'annotarà l'hora i els minuts en què s'inicia l'entrevista, no pas el contacte. Per exemple, en una entrevista començada a dos quarts de dues, s'annotarà 13 30.
Hora de finalització	En acabar l'enquesta, cal anotar l'hora en què finalitza l'enquesta. S'annotarà en la pantalla corresponent en el mateix moment en que es registra la resposta a l'última pregunta i abans d'omplir la <i>Fitxa d'observació</i> .

Sexe i data de naixement		
Pregunta	Instruccions	
1,2	Preguntes adreçades a la unitat mostral. La pregunta 1 no cal demanar-la directament. S'han de confirmar les dades que apareixen en pantalla seguint les instruccions del programa.	
A partir de l'onada 3, a petició del personal enquestador, bona part de les preguntes sobre el context familiar i també l'àmbit de dades sociodemogràfiques passen al final de l'entrevista (Context familiar i dades sociodemogràfiques). El Manual d'instruccions s'ha adequat a aquest canvi d'ordre.		
Mòdul mínim de salut: estat de salut i limitació		
Pregunta	Instruccions	
37	És especialment important en aquesta pregunta llegir totes les possibilitats de resposta abans de recollir la resposta definitiva. La pregunta es refereix a un present ampli (estat actual de salut).	
41	Aquesta pregunta és de tipus genèric i es refereix a malalties o problemes de salut de llarga durada (que duren o s'espera que durin 6 mesos o més). La resposta recollida serà la definitiva. És a dir, no es podrà canviar la resposta malgrat la persona digui que no té cap trastorn crònic i a la pregunta següent respongui afirmativament a alguna de les situacions de la llista.	
48a i 48b	Aquestes dues preguntes són l'equivalent a la pregunta que l'Eurostat utilitza per calcular l'esperança de vida en salut. Es va optar per dividir aquesta pregunta en dues per tal de facilitar la comprensió per part de la persona entrevistada. Així, primer (pregunta 48_b) s'interroga de manera general sobre limitacions per realitzar les activitats habituals a conseqüència d'un problema de salut i la segona (pregunta 48_b) sobre la durada d'aquesta limitació.	
Morbiditat crònica		
Pregunta	Instruccions	
42 (42a, 42b i 42c)	S'ha de llegir CADA trastorn crònic de la llista i marcar la resposta corresponent a cadascun d'ells. A l'hora d'admetre un trastorn com a crònic, cal tenir en compte que aquest: ▪ dura o es preveu que duri com a mínim 6 mesos. Una grip, una otitis aguda, una operació d'apendicitis...NO són trastorns crònics ▪ té caràcter permanent. Inclou, doncs, una malaltia congènita ▪ no fa referència a afeccions aïllades, com el dolor (cal saber l'origen del dolor i si és tracta d'un trastorn crònic) ▪ poden ser problemes de salut estacionals o intermitents, com les al·lèrgies, l'asma, la bronquitis crònica. L'opció Un altre trastorn crònic pretén recollir si la persona entrevistada pateix algun trastorn crònic no inclòs a la llista prèvia. Si una persona té més de tres trastorns crònics no inclosos a la llista tancada ha de respondre els tres que consideri més importants. Cal especificar bé les respostes, tant per poder situar el trastorn a les possibilitats establertes com per anotar-lo a <i>Altres</i> . No es poden admetre respostes de tipus genèric (inflamació, dolors, etc.) ni respostes on es confongui l'òrgan malalt amb la malaltia (cames, esquena, etc.). Si és necessari, s'han de realitzar preguntes d'insistència per acabar de definir el trastorn o la malaltia de que es tracti i permetre la classificació posterior. Exemples de respostes insuficients:	
Resposta poc detallada o insuficient	Pregunta d'insistència	Resposta suficient
Tinc dolors	<i>Dolors de què? On té els dolors?</i>	Dolors de/a l'esquena: • Cervical • Lumbar o dorsal
Tinc dolors de/als genolls	<i>Alguna vegada li ha dit un metge que té artrosi als genolls?</i>	Sí No
Inflamació	<i>De què? On?</i>	Inflamació de turmell
Inflamació de turmell	<i>Per què?</i>	Perquè tinc artrosi
Hèrnia	<i>On té l'hèrnia?</i>	Inguinal, discal (a la columna)
Hèrnia discal (a la columna)	<i>Li produeix dolor?</i>	Sí No
Amígdales	<i>Especifiqueu més</i>	Infecció d'amígdales, per ex.
Problema ginecològic	<i>Quin problema?</i>	Pèrdues
	<i>De què?</i>	Pèrdues d'orina
Al·lèrgies	<i>On?</i>	A la pell
	<i>A què?</i>	A la pols
Cor	<i>Què li passa al cor?</i>	Arítmia
Columna	<i>Què té a la columna?</i>	Artrosi
Intervenció, operació	<i>Quin tipus d'intervenció?</i>	Intervenció d'una fístula anal
	<i>Per quin motiu?</i>	Hemorroides
	<i>Quin tipus d'intervenció?</i>	Pròtesi de genoll
Intervenció, operació	<i>Per quin motiu?</i>	Desgast
	<i>Alguna vegada li ha dit un metge que té artrosi als genolls?</i>	Sí No
Oïda	<i>Què té a l'oïda?</i>	Otitis, supuració
Ossos	<i>Què li passa als ossos?</i>	Desgast
	<i>Alguna vegada li ha dit un metge que té artrosi?</i>	Sí No

Discapacitats i autonomia personal

Discapacitat és la limitació funcional greu que afecta de manera permanent l'activitat de qui la pateix i que té el seu origen en una malaltia o trastorn en un òrgan o en la seva funció per qualsevol causa.

Limitació en l'activitat: és la dificultat que un individu pot tenir en l'execució d'una activitat a conseqüència d'un problema de salut físic, psíquic o intel·lectual.

Es considera permanent aquella limitació que ho és per naturalesa (retard mental, manca d'un braç, etc.) o per una durada total (prèvia o prevista) de sis mesos o més.

Queden excloses de les discapacitats:

Les limitacions passatgeres, com les produïdes per una fractura o un embaràs.

Les limitacions no produïdes per una deficiència, com ara les persones que no saben llegir per no haver rebut la instrucció necessària.

Les limitacions atribuïbles a l'edat dels menors, com per exemple la limitació per caminar dels nens menors de 2 anys, les limitacions de comunicació, de comprensió, per sortir de casa o altres activitats dels menors de 6 anys, etc.

Autonomia personal: quan una persona necessita l'ajuda d'altres persones per fer les seves activitats quotidianes en general es considera que no té autonomia personal.

Pregunta	Instruccions
50	Les limitacions físiques i sensorials tracten de mesurar l'estat de salut segons la capacitat de funcionament, amb independència de quin sigui el motiu que ha causat la limitació. Limitació greu a la vista: Només cal incloure aquelles persones que, malgrat les ulleres o lentilles, continuen tenint dificultats greus de visió, com ara els cecs d'un o dels dos ulls. Limitació greu de l'oïda inclou totes les persones amb qui s'ha d'alçar el to de veu perquè et sentin fins i tot quan porten la pròtesi. A més, inclou els sords totals d'una o de les dues orelles. Limitació greu per parlar inclou les persones mudes, tartamudes greus i aquelles que tenen alguna dificultat greu per parlar de forma comprensible per a l'altra gent, per exemple les operades de laringe. Limitació greu de comunicació inclou les persones que tenen limitacions greus per comprendre i realitzar signes gràfics a causa de problemes de retard o dificultat mental greu. No inclou les persones que no han rebut instrucció (analfabets) ni aquelles que no poden llegir ni escriure per problemes de visió. Problemes físics de mobilitat inclou aquelles persones que no poden sortir de casa per problemes de mobilitat, si no van acompanyades d'una altra. Lògicament, inclou totes les persones que estan sempre al llit. Problemes per caminar, a més de les persones de la pregunta anterior (sortir de casa), inclou les persones que no poden desplaçar-se sense bastó, crossets, l'ajuda d'un tercer o que van en cadira de rodes. Limitacions importants de moviment inclou totes les persones dels dos ítems anteriors (sortir de casa i caminar), i a més totes aquelles que, malgrat que són capaces de caminar, tenen greus dificultats per córrer (50 metres) o pujar escales (10 esglaons) sense ajut de la barana o un altre instrument. Dificultats greus per fer activitats quotidianes inclou les persones que no poden realitzar activitats tan quotidianes com obrir i tancar portes, finestres, aixetes, pestells, agafar objectes o plegar-los de terra, etc., sense ajut d'aparells o pròtesis. Inclou totes les persones a qui manca almenys una mà. Dependència greu d'un aparell inclou totes les persones que depenen d'un aparell per viure, com marcapassos, ronyó artificial o diàlisi, vàlvula cardíaca o oxigen. També els que fan una dieta tan estricta que els impedeix fer vida normal (sense límit d'edat), com ara les dietes que requereixen una qualitat o una preparació especial (puré per a alimentació per sonda). Se n'exclouen les dietes per a la diabetis, la hipertensió, el colesterol, etc. Dificultats greus per fer les activitats bàsiques inclou aquelles persones que tenen limitacions importants per realitzar les activitats de cura d'un mateix, com ara menjar, vestir-se, rentar-se o fer les necessitats. És a dir, que per fer-les els cal l'ajut d'altres persones o depenen d'un mecanisme extern o ajuts tècnics, com ara sondes. Dificultats per fer les activitats de la cura de la llar i altres activitats quotidianes inclou les persones que no poden fer activitats relacionades amb la cura de la llar, comprar, cuinar, administrar els diners o telefonar sense l'ajut d'altres persones.
53	Aquesta pregunta té com a objectiu identificar si la persona entrevistada necessita l'ajuda d'altres persones per fer les seves activitats quotidianes en general. Es fa a totes les persones, fins i tot si a primera vista no sembla que en tinguin cap tipus de dificultat.
D	Qüestionari per a Informador Indirecte: Aquesta pregunta només està inclosa en el qüestionari per a informador indirecte. Es realitza només a les persones que necessiten ajuda d'altres per fer les activitats habituals de la vida quotidiana i permet saber si la persona informadora n'és la cuidadora principal.

Suport social	
Pregunta	Instruccions
Qüestionari per a Informador Indirecte: Aquest mòdul no està inclòs en el qüestionari per a informador indirecte.	
OSS1-OSS3	Les preguntes d'aquest instrument conformen un nou àmbit temàtic del qüestionari bàsic a partir de l'onada 14. Consta de tres preguntes i s'han de llegir les opcions de resposta.
Salut mental	
Pregunta	Instruccions
Qüestionari per a Informador Indirecte: Aquest mòdul no està inclòs en el qüestionari per a informador indirecte.	
PHQ8	A l'onada 14, se substitueix l'instrument Golberg, de dotze preguntes, pel PHQ8. Aquest instrument compta amb 8 ítems que mesuren la freqüència amb que la persona entrevistada ha tingut la percepció de trobar-se en situacions relatives al seu estat d'ànim. L'instrument fa referència a les dues darreres setmanes. L'escala és la següent: 1: Mai; 2: Diversos dies; 3: Més de la meitat dels dies; 4: Gairebé tots els dies; 8: No ho sap i 9: No contesta. S'ha de mostrar la targeta d'aquesta pregunta amb les opcions de resposta de la 1 a la 4.
Benestar mental	
Pregunta	Instruccions
Qüestionari per a Informador Indirecte: Aquest mòdul no està inclòs en el qüestionari per a informador indirecte.	
BP1	A l'onada 3 de l'ESCA 2010-2014 s'inclou en el qüestionari general, per primera vegada, el Warwick-Edinburgh Mental Well-being Scale (WEMWBS), un instrument d'avaluació del benestar psicoafectiu a nivell poblacional desenvolupat a Gal·les i que ja ha estat inclòs en altres enquestes europees de salut. Aquest instrument compta amb 14 ítems que mesuren en positiu l'estat mental de la població general, cadascun dels quals té cinc categories de resposta amb puntuacions de l'escala Likert: 1. Mai; 2. Molt poques vegades; 3. Algunes vegades; 4. Sovint i 5. Sempre. A l'onada 7, s'incorpora al qüestionari bàsic la pregunta sobre benestar mental (WEMWBS) que ha format part del mòdul complementari de l'onada 3 (BP1). A partir de l'onada 14, s'eliminen 7 ítems. S'ha de mostrar la targeta d'aquesta pregunta.

Cobertura sanitària	
Pregunta	Instruccions
34	En aquesta pregunta no es consideren les mútues d'accidents de treball, ni les assegurances escolars que, de manera obligatòria, han de tenir les empreses i els centres d'ensenyament. Tampoc no es tindran en compte les assegurances obligatòries de les federacions esportives. Tampoc es consideren les mútues que només cobreixen contingències parcials, com ara les mútues dentals. En cas de dubte, però, convé anotar el tipus d'assegurança a la categoria d'<i>Altres</i>. <u>La mútua d'afiliació obligatòria</u> té un caràcter laboral i obligatori i és un equivalent de la Seguretat Social, sobretot entre els funcionaris. Exemples: ISFAS, MUFACE, MUNPAL, PAMEM, MUGEJU, etc. Si bé els afiliats a una mútua d'aquest tipus poden triar entre acudir als serveis del Servei Català de la Salut (ítem 2) o als d'una assegurança privada concertada amb la Mútua corresponent (ítem 3), ambdues respostes són excloents per a una mateixa persona entrevistada. Així, les opcions 1, 2 i 3 són excloents en una mateixa persona entrevistada, però aquestes poden ser compatibles amb la resta d'opcions de la pregunta. <u>L'assegurança sanitària privada</u> és una assegurança que cadascú paga pel seu compte, de manera voluntària (ítem 4). Exemples: Assistència Sanitària, ASISA, MEDIFIATC, PREVIASA, Sanitas, l'Aliança, etc. Si aquesta assegurança la paga l'empresa com a remuneració en espècie, correspon a l'ítem 5. NO CONFONDRE AQUESTA ASSEGURANÇA AMB LA MÚTUA D'ACCIDENTS LABORALS, que no es considera en aquesta pregunta. A <u>altres possibilitats</u> s'han d'anotar les cobertures sanitàries específiques que pugui tenir la persona entrevistada i que no estan incloses en les categories anteriors. Encara que és una pràctica que està desapareixent, hi ha grans empreses que mantenen a nom dels seus empleats, com a remuneració en espècie, pòlisses d'assistència sanitària que donen dret a prestacions parcials. Aquestes pòlisses, en tant que no suposin una cobertura plena, no seran considerades ni mútues voluntàries ni mútues obligatòries. En cas de cobertura plena es consideraran com a assegurança sanitària privada pagada per l'empresa.
35	La pregunta va referida a la modalitat assistencial més utilitzada. En el cas que s'utilitzin dues modalitats per igual, anoteu l'última que s'ha utilitzat. En aquesta pregunta, a diferència de l'anterior, s'inclouen els serveis sanitaris vinculats a les assegurances obligatòries (d'accidents de treball, les escolars o de federacions esportives, etc.). Així, una persona que ha tingut un accident laboral i ha estat tractada en la mútua d'accidents de treball i aquesta ha estat la modalitat més utilitzada durant l'any anterior, s'anotarà a la categoria 4, tot especificant el tipus d'assegurança. De manera similar s'anotaran els casos dels menors que tenen accidents en les escoles o clubs esportius.
36	S'han de llegir les possibilitats de resposta. L'opinió s'ha de referir al tipus de servei sanitari marcat a la pregunta anterior. S'ha de recollir la resposta tot ajudant la persona entrevistada a situar-se en el seu nivell d'opinió exacte. Per exemple, si diu que està satisfet amb els serveis sanitaris, se li ha de demanar que es posi entre: <i>està satisfet o molt satisfet?</i> Qüestionari per a Informador Indirecte: Aquesta pregunta no està inclosa en el qüestionari per a informador indirecte.

Visites a professionals de la salut

Pregunta	Instruccions
	Es considera visita mèdica qualsevol visita personal realitzada a o per un metge o un altre professional sanitari, amb motiu d'examen mèdic, tractament, consell o qualsevol tràmit de tipus administratiu. També es consideren visita mèdica les visites o consultes • a un farmacèutic/a (sempre i quan es tracti d'una consulta realitzada per motius de salut i no pas per la compra d'un medicament) • a naturistes, homeòpates o acupuntors, encara que no tinguin el títol de medicina tradicional No es consideren visites mèdiques: • els exàmens mèdics col·lectius, com per exemple les revisions escolars o laborals • les visites a institucions o serveis sanitaris on únicament s'han realitzat proves de diagnòstic, com ara radiografies, anàlisis, electrocardiogrames i altres similars Una consulta telefònica és qualsevol contacte telefònic amb un professional sanitari per un motiu de salut. Se n'exclouen les trucades per obtenir hores de visita. Es considera motiu de salut la molèstia, malaltia o lesió que requereix examen mèdic, tractament, consell, expedició o renovació de receptes o qualsevol tràmit administratiu relacionat amb la salut.
87	Aquesta pregunta es refereix als últims 12 mesos. Cal llegir i recollir una resposta per a tots i cadascun dels professionals sanitaris. Quan la persona entrevistada és un adult, no cal llegir la frase 2. <i>Pediatre</i>. Cal diferenciar entre un 9. <i>Òptic o optometrista</i> (en general gradua la vista per portar ulleres o lentilles) i un oftalmòleg, que seria un metge especialista.
89	Aquesta pregunta es refereix a les consultes a un professional farmacèutic per motius de salut, en els últims 15 dies.

Atenció d'urgències i hospitalitzacions

Pregunta	Instruccions
104	L'objectiu d'aquesta pregunta és conèixer la població que ha estat visitada o ha consultat un servei d'urgències, així com la freqüència amb que ho ha fet en els últims 12 mesos. Cal recordar que no es tracta únicament d'urgències hospitalàries, també cal comptabilitzar les trucades a serveis d'emergències mèdiques (061, 112, etc.) o les visites realitzades a un centre d'atenció primària o continuada.
105	En el cas que la persona entrevistada hagi realitzat més d'una visita o consulta al servei d'urgències, aquesta resposta correspon a la darrera visita.
106	Aquesta pregunta d'hospitalitzacions es refereix als 12 últims mesos. Es considera hospitalització la permanència a l'hospital durant un període de temps que inclou com a mínim una nit i el temps que correspondria al subministrament d'una menjada principal (dinar o sopar). Una estada de 24 o més hores en un servei d'urgències es considera un ingrés hospitalari. També es considera hospitalització el part, si es fa com a mínim una nit de permanència al centre. Queden excloses d'aquesta definició les sessions de diàlisi, encara que es facin de nit. Es tracta de saber el nombre d'ingressos hospitalaris diferents patits en els últims 12 mesos.

Consum de medicaments	
Pregunta	Instruccions
46a	S'ha de llegir CADA tipus de medicament i marcar la resposta corresponent a cadascun d'ells en relació als últims 2 dies. En aquesta pregunta és molt important llegir les diverses possibilitats de resposta abans de recollir la definitiva. Els medicaments que les persones prenen pel seu compte són els que NO han estat receptats per un metge per a aquesta ocasió concreta, és a dir, han aprofitat els medicaments que tenien a casa, els medicaments recomanats pel farmacèutic, els receptats per un metge però no en aquesta ocasió, etc. Quan la persona no contesti per a què serveix el medicament que pren sinó el seu nom comercial, s'anotará la resposta literal.
Pràctiques preventives	
Pregunta	Instruccions
Qüestionari per a Informador Indirecte: Aquest mòdul no està inclòs en el qüestionari per a informador indirecte.	
61	Pressió arterial és la mesura que es pren amb un estri inflable al voltant del braç.
62	Quan es parla de colesterol es refereix al nivell de colesterol a la sang.
CC1	Pregunta destinada només a persones de 40 a 74 anys. La prova de sang oculta en femta és una anàlisi d'una mostra de femta (caca), similar a una anàlisi d'orina, per detectar càncer o pòlips del budell.
CC2	Pregunta destinada als que s'han fet la prova de sang oculta en femta. Cal llegir totes les opcions abans de marcar-ne una.
CC3	Pregunta destinada als que s'han fet la prova de sang oculta en femta. Cal llegir totes les opcions abans de marcar-ne una.
CC4	Pregunta destinada només a persones de 40 a 74 anys. La colonoscòpia consisteix en introduir un tub flexible pel recte per detectar possibles problemes a l'interior del budell.
CC5	Pregunta destinada als que s'han fet una colonoscòpia. Cal llegir totes les opcions abans de marcar-ne una.
CC6	Pregunta destinada als que s'han fet una colonoscòpia. Cal llegir totes les opcions abans de marcar-ne una.
63	Pregunta destinada només a dones de 40 a 74 anys. Una mamografia és una radiografia de les mames.
64	Pregunta destinada a les dones que s'han fet una mamografia. Cal llegir totes les opcions abans de marcar-ne una.
65	Pregunta destinada a les dones que s'han fet una mamografia. Cal llegir totes les opcions abans de marcar-ne una.

Pràctiques preventives	
Pregunta	Instruccions
Qüestionari per a Informador Indirecte: Aquest mòdul no està inclòs en el qüestionari per a informador indirecte.	
66	Una citologia vaginal, també anomenada Papanicolau, és una prova que es fa per detectar malalties del coll de l'úter o de la matriu i consisteix en agafar una mostra de flux vaginal per analitzar-lo posteriorment. La prova de detecció del virus del papil·loma humà (VPH), també és una prova que es fa per detectar malalties del coll de l'úter o la matriu i consisteix en agafar una mostra de flux vaginat per analitzar-ho. De fet, a una mateixa mostra de flux se li poden fer les dues proves. Pregunta destinada només a dones de 15 a 74 anys.
66_bis	Pregunta destinada a dones de 15 a 74 anys que s'han fet una citologia vaginal o una prova de detecció del VPH. Cal llegir totes les opcions abans de marcar-ne una.
109	Pregunta destinada a dones de 15 a 74 anys que s'han fet una citologia vaginal. Cal llegir totes les opcions abans de marcar-ne una.
109_bis	Pregunta destinada a dones de 15 a 74 anys que s'han fet una prova de detecció del VPH. Cal llegir totes les opcions abans de marcar-ne una.
Pes, alçada i son	
Pregunta	Instruccions
38	Anoteu en quilos, accepta posar decimals. Exemple: 38,5Kg; 38,3Kg
39	Anoteu en centímetres. Exemple: 1 metre i 75 centímetres = 175 centímetres
108	S'ha d'establir la mitjana diària habitual d'hores de son, comptant tant les hores que dorm la persona durant la nit com les possibles "migdiades" o altres tipus. Es poden posar porcions de temps, per exemple 8 hores i mitja (8,5).

Activitat física	
Pregunta	Instruccions
Qüestionari per a Informador Indirecte: Aquest mòdul no està inclòs en el qüestionari per a informador indirecte.	
Les preguntes d'aquest bloc fan referència als darrers 7 dies. La persona entrevistada ha de pensar en totes les activitats que fa com a part de la feina, a casa, per desplaçar-se d'un lloc a un altre, les que fa també en el temps de lleure, etc.	
IPAQ-1	Es considera activitat física intensa, totes les activitats que requereixen d'un gran esforç físic i li fan respirar molt més fort del normal, com ara: • aixecar objectes pesants, • cavar, • exercicis aeròbics o • pedalejar a velocitat ràpida en bicicleta A més, aquestes activitats han d'haver-les realitzat almenys durant 10 minuts seguits. Anotar quants dies ha fet alguna activitat física intensa.
IPAQ-2	Anotar quant temps, en hores i minuts, hi ha dedicat per sessió d'activitat física. Si ha estat menys d'una hora, al camp "HORES" anotar un 0. Si les sessions tenen duracions diferents, anotar la durada mitjana per sessió. Preguntar-ho a la persona entrevistada.
IPAQ-3	Es considera activitat física moderada, totes les activitats que requereixen d'un esforç físic moderat que li fa respirar una mica més fort del normal, com ara: • portar pesos lleugers, • pedalejar a velocitat regular en bicicleta, o • jugar dobles de tennis NO INCLOU CAMINAR. A més, aquestes activitats han d'haver-les realitzat almenys durant 10 minuts seguits. Anotar quants dies ha fet alguna activitat física moderada.
IPAQ-4	Anotar quant temps, en hores i minuts, hi ha dedicat per sessió d'activitat física. Si ha estat menys d'una hora, al camp "HORES" anotar un 0. Si les sessions tenen duracions diferents, anotar la durada mitjana per sessió. Preguntar-ho a la persona entrevistada.
IPAQ-5	Inclou caminar a la feina, a casa, per desplaçar-se d'un lloc a un altre, com a esport, per plaer, etc. i ha d'haver caminat almenys 10 minuts seguits. Anotar el número de dies.
IPAQ-6	Anotar quant temps, en hores i minuts, hi ha dedicat per sessió d'activitat física. Si ha estat menys d'una hora, al camp "HORES" anotar un 0. Si les sessions tenen duracions diferents, anotar la durada mitjana per sessió. Preguntar-ho a la persona entrevistada.
IPAQ-7	Anotar el temps, en hores i minuts, que ha dedicat cada dia a estar assentat de mitjana en el període de referència. Inclou el temps assegut/da a la feina, a casa, a classe, estudiant, llegint, anant en transport, en el temps de lleure, mirant la televisió, etc.
Mobilitat	
Pregunta	Instruccions
Qüestionari per a Informador Indirecte: Aquest mòdul no està inclòs en el qüestionari per a informador indirecte.	
Es refereix al mitjà de transport que utilitza habitualment la persona entrevistada en els seus desplaçaments d'un lloc a un altre (per fer encàrrecs, per comprar, per anar a la feina, per anar al cinema, per anar al centre cívic, per anar al poliesportiu, etc.).	
MOB1	Cal llegir tots els mitjans i, si n'utilitza més d'un, seleccionar aquell en què s'inverteix més temps.

Alimentació	
Pregunta	Instruccions
Qüestionari per a Informador Indirecte: Aquest mòdul no està inclòs en el qüestionari per a informador indirecte.	
PREDIMED El qüestionari Predimed (Prevenió amb dieta mediterrània) permet conèixer el nivell d'adherència a la dieta mediterrània. S'administra a la població de 15 anys i més. Consta de 14 preguntes que permeten obtenir un índex que va de 0 a 14 punts. No s'utilitzen exemples visuals. L'ESCA inclou aquest qüestionari des de <u>l'onada 10</u>¹. A partir de l'onada 14, en lloc de recollir la resposta espontània de la persona entrevistada (com es venia fent fins aleshores), es recull quantitats (a partir dels barems que estableix el Predimed). Si la persona entrevistada té algun dubte, es faran els recordatoris necessaris per evitar que s'hagi obviat algun aspecte. Igual que per a la resta de preguntes del qüestionari, cal ser neutre a l'hora de formular les preguntes, evitar que la persona entrevistada se senti jutjada per les seves respostes. No hi ha respostes bones o dolentes.	
PREDI_1	Utilitza l'oli d'oliva com a principal greix per cuinar? (Sí/No) Només per cuinar, no s'hi inclou l'oli que es faci servir per amanir (canvi respecte de les instruccions de l'onada 10).
PREDI_2	Quant oli d'oliva consumeix en total al dia? (incloent-hi el que fa servir per fregir, per als àpats fora de casa, les amanides, etc.) (en cullerades soperes d'oli diàries) S'han de llegir les opcions de resposta. 1 cullerada sopera d'oli equival a 10 ml d'oli. Tenir en compte que parlem de "consumir", no d'utilitzar. És a dir, si posem 4 cullerades d'oli a l'amanida o verdura però quan acabem de menjar l'oli és al plat i no l'hem consumit, i no el suquem amb pa, només comptarà el que realment s'hagi consumit. Si l'oli que queda al plat el suquem amb pa sí que s'ha de comptabilitzar com a consumit. Es té en compte l'oli de cuinar, dels entrepans, de la verdura bullida, etc. Els fregits absorbeixen un 5% del pes del producte fregit i els arrebossats un 10% del pes del producte arrebossat. Per tant, cal comptabilitzar, per exemple, per a 100 grams de patates fregides, 5 ml d'oli (½ cullerada sopera); i per a 150 grams de carn arrebossada, 15 ml d'oli (1 i ½ cullerades soperes).
PREDI_3	Quantes racions de verdura o hortalisses consumeix al dia? (una ració equival a 200 grams, les guarnicions i acompanyaments equivalen a ½ ració) Una ració equival a un plat. L'estàndard de plat és el que serveixen en un menú de restaurant. Si es pren la verdura o hortalissa com a guarnició es comptabilitzarà ½ ració. Exemples de racions de verdura o hortalissa crua: 1 plat d'amanida, 1-2 tomàquets d'amanir, 1 pastanaga, 1 got de gaspatxo. Exemples de racions de verdura o hortalissa cuita: 1 plat de qualsevol verdura, 3 carxofes, 3-4 cullerades soperes de sofregit. Pèsols i faves són llegums, no verdures. La mongeta tendra sí que és verdura perquè es menja principalment la baina (igual que amb el tirabecs).
PREDI_4	Quantes racions de fruita (incloent-hi el suc natural) consumeix al dia? (una ració equival a 1 poma, 1 pera, 1 plàtan, 2 talls de meló, 2 mandarines, un bol de maduixes, etc.) Una ració equival a una peça si es tracta de fruites com ara pomes, peres, préssecs, etc. Si són peces petites o mitjanes es compten més. Per exemple; 2-3 prunes, mandarines..., un bol de maduixes, raïm, cireres..., 2 talls de meló o síndria... En el cas dels suc natural, es comptabilitza el nombre de peces de fruita utilitzades per fer-ho.

¹ Protocol del projecte http://predimed-es.weebly.com/uploads/8/0/5/1/8051451/1estr_protocol_olf.pdf [Consultat el 12 de novembre de 2014].

Alimentació	
Pregunta	Instruccions
Qüestionari per a Informador Indirecte: Aquest mòdul no està inclòs en el qüestionari per a informador indirecte.	
PREDI_5	Quantes racions de carns vermelles, hamburgueses, salsitxes o embotits consumeix al dia? S'han de llegir les opcions de resposta. Una ració equival a 100-150 grams. La carn vermella es refereix a la vedella, bou, xai, ànec, porc i embotits, etc.. Només es considera carn blanca el pollastre, el conill i el gall dindi. Però també es considera com a carn vermella les hamburgueses i salsitxes de pollastre, conill o gall dindi perquè porten greix afegit. En un entrepà (tipus Pans&Company, d'un 80-100 grams de pa) hi ha ½ ració d'embotit. Si l'entrepà és de salsitxes, llom o hamburguesa es comptabilitza 1 ració de carn vermella. Un plat de macarrons acostuma a portar entre 46 i 60 grams de carn vermella.
PREDI_6	Quantes racions de mantega, margarina o nata consumeix al dia? S'han de llegir les opcions de resposta. Una ració equival a 12 grams. Una ració de 12 grams és la quantitat necessària per untar una llesca de pa (o 2 torrades més petites). Equival a la terrina o pastilla típica dels hotels o restaurants. S'ha de preguntar si n'utilitza per cuinar, en salses, beixamels, etc.
PREDI_7	Quantes begudes ensucrades (refrescs, coles, sucs industrials, tòniques, bíter) consumeix al dia? Una beguda equival a 200 ml. Es refereix a begudes ensucrades com els refrescs, coles, tòniques, bíter, sucs de fruites industrials, isotòniques, orxates, granissats etc. NO es comptabilitzen les begudes light, zero, gasosa, estèvia, o café amb llet.
PREDI_8	Si beu vi (o begudes fermentades del raïm com el cava, lambrusco, etc.), quant en beu en una setmana? S'han de llegir les opcions de resposta. Es mesura en gots a la setmana. Un got o copa equival a 100-150 ml, la típica copa de menú d'un restaurant.
PREDI_9	Quantes racions de llegums consumeix a la setmana? S'han de llegir les opcions de resposta. Una ració equival a 150-200 grams de llegum cuit. Es considera llegum: pèsols, faves, soja, llenties, cigrons, mongetes, <i>frijoles</i>, hummus (es fa amb cigrons), fesols, algunes sopes magrebines que contenen llegums, <i>burritos</i> i altres preparats hispanoamericans que contenen <i>frijoles</i>, etc. Una ració equival a un plat. En sopes o acompanyament es comptabilitza entre ¼ i ½ ració. La mongeta tendra no es considera llegum sinó verdura perquè es consumeix principalment la baina (igual que passa amb el tirabecs). A l'estiu, fer el recordatori de les amanides amb llegums (empedrats).
PREDI_10	Quantes racions de peix i/o marisc consumeix a la setmana? S'han de llegir les opcions de resposta. Una ració de peix equival a 100-150 grams, i una ració de marisc equival a 4-5 peces o 200 grams en brut. Es considera el congelat, el fresc, conserves (tonyina, sardines, etc.), assecat (bacallà, etc.), fumat, etc. Fer recordatori dels plats cuinats amb peix, arrossos, estofats, vermut, etc. que puguin contenir peix o marisc. El marisc inclou la família de calamars, sípia i pop; els que tenen closca (musclos, escopinyes, etc.); i els que tenen pines (escamarlans, gambes, crancs, etc.). Un plat de paella de peix i/o marisc equival a ½ ració.

Alimentació	
Pregunta	Instruccions
Qüestionari per a Informador Indirecte: Aquest mòdul no està inclòs en el qüestionari per a informador indirecte.	
PREDI_11	Quantes vegades a la setmana consumeix brioxeria no feta a casa com ara galetes, flams, dolços, pastissos, etc.? S'han de llegir les opcions de resposta. Es mesuren les vegades, no pas la quantitat. Sigui artesanal o industrial, si la brioxeria no s'ha fet a casa, per controlar la quantitat de sucre i greix que es fa servir, es comptabilitzarà com "no feta a casa". Es considera també com brioxeria no feta a casa els cereals de l'esmorzar, els kit-kat i barretes de cereals, masses de pastís, preparats per fer a casa, gelats de llet, etc.
PREDI_12	Quantes vegades a la setmana consumeix fruita seca? S'han de llegir les opcions de resposta. Es mesuren les vegades que es consumeix una ració, i una ració equival a 30 grams: aproximadament el grapat de fruita seca (sense closca) que cap en un puny tancat. Fruita seca és: avellanes, ametlles, nous, pipes, festucs, anacards, pinyons, etc. No es considera fruita seca: panses, figues assecades, prunes seques, quicos (blat de moro torrat), crispetes. Recordar la fruita seca que es pot posar a les amanides, iogurts, salsa romesco (picada d'avellanes i ametlles), postres de músic, pica-pica, etc.
PREDI_13	Vostè consumeix preferentment carn de pollastre, gall dindi o conill en lloc de vedella, porc, hamburgueses o salsitxes? (Sí/No/No consumeixo carn) Amb aquesta pregunta es vol saber quin tipus de carn predomina si comparem les vegades que mengem a la setmana carn vermella i les vegades que mengem carn blanca.
PREDI_14	Quantes vegades a la setmana consumeix sofregit fet a casa amb vegetals cuits (tomàquet, all, ceba, porro, etc. elaborats a foc lent amb oli d'oliva) per acompanyar plats de pasta, arròs o altres? S'han de llegir les opcions de resposta. Es mesuren les vegades, no la quantitat. Pensar en menjars a la cassola com els macarrons, arròs, paella, fricandó, fideus, estofats, etc. Es comptabilitza tant el tomàquet natural triturat com el fregit com a component del sofregit.
Tabac	
Pregunta	Instruccions
Qüestionari per a Informador Indirecte: Aquest mòdul no està inclòs en el qüestionari per a informador indirecte.	
81	Amb aquesta pregunta es vol diferenciar els fumadors diaris dels ocasionals i els no fumadors.
82	En aquesta pregunta es diferencia si les persones ex fumadores havien fumat diàriament (respostes 4 i 5) o ocasionalment (respostes 2 i 3). I, dins d'aquestes possibilitats, si ho havien fet durant un període inferior o superior a 6 mesos.
Tb2_17	Es tracta d'una pregunta multiresposta, ja que es pot consumir més d'un producte. S'han de llegir les opcions de resposta (freqüència d'ús de cada tipus). Només per a persones fumadores actuals diàries i ocasionals. Per a cada producte s'ha d'annotar la unitat de mesura corresponent: • Cigarretes amb filtre: la unitat és una cigarreta de les contingudes al paquet. • Cigarretes cargolades a mà inclou tant les que es fan a mà com les que es cargolen amb alguna màquina manual (tub, etc.) però que no són les cigarretes comprades ja fetes. • Tabac de mastegar: nombre de vegades que s'introdueix producte a la boca. • Pipes d'aigua: nombre de pipes. • Un altre tipus: rapè (nombre d' inhalacions), pipes d'aigua (narguil o xixa), tabac de mastegar, etc.
Tb6	Només per a persones fumadores actuals diàries i ocasionals. S'han de llegir les opcions de resposta.

Tabac	
Pregunta	Instruccions
Qüestionari per a Informador Indirecte: Aquest mòdul no està inclòs en el qüestionari per a informador indirecte.	
Tb11	S'han de llegir les opcions de resposta.
Tb12	Dirigida a les persones que utilitzen o han utilitzat la cigarreta electrònica.
83	Dirigida a les persones exfumadores, fumadores ocasionals i no fumadores. L'objectiu d'aquesta pregunta és conèixer si els treballadors/es estan exposats al fum de tabac a la seva feina, malgrat la prohibició de fumar en els llocs de treball. Cal considerar que es pot estar exposat al fum de tabac a causa de companys/es, clients o altres persones fumadores. Es considera també resposta positiva si encara que no arribi el fum del tabac sent la seva olor .
84	Dirigida a les persones exfumadores, fumadores ocasionals i no fumadores. Si la persona entrevistada fuma, no es comptabilitza en la resposta. El balcó és fora de casa.
85-86	Dirigida a les persones exfumadores, fumadores ocasionals i no fumadores. Remarqueu que aquesta pregunta no té en compte els períodes d'exposició al fum considerats a la pregunta anterior (al treball i a casa), sinó a qualsevol altre lloc com a bars, associacions, discoteques o altres. Es diferencia entre dies feiners i caps de setmana.
Alcohol	
Pregunta	Instruccions
Qüestionari per a Informador Indirecte: Aquest mòdul no està inclòs en el qüestionari per a informador indirecte.	
Aquestes preguntes es refereixen al nivell de consum d'alcohol durant els últims 12 mesos . Una consumició equival a una mesura mínima de les begudes esmentades, és a dir, una canya de cervesa, un got de vi, una copa de cava o un xarrup (txupito) de licor.	
76	Les begudes indicades són els exemples més comuns. Altres tipus de beguda amb alcohol s'han d'incloure en la categoria més adequada segons la seva graduació alcohòlica. A la pantalla sortiran les preguntes corresponents a cadascuna de les begudes o grups de begudes. Pel que fa a aquestes preguntes, es consideren dies feiners únicament dilluns, dimarts, dimecres i dijous (no festius) .
77	La pregunta fa referència al que beu habitualment un sol dia feiner (només UN). Si la quantitat consumida oscil·la molt, la persona ha de fer una mitjana del que és habitual en un dia feiner en el que beu.
78	En aquesta pregunta s'entén com a cap de setmana divendres + dissabtes + diumenges .
79	La pregunta fa referència al que beu habitualment un cap de setmana sencer Si la quantitat consumida oscil·la molt, la persona ha de fer una mitjana del que és habitual durant els caps de setmana en els que beu.
80	La persona entrevistada ha de comptabilitzar el nombre d'ocasions en que ha pres 5 o més consumicions d'alcohol (considerant les mesures mínimes) durant l'últim any. S'entén com a "una única ocasió de consum", un interval aproximat de 4 a 6 hores.

Context familiar i dades sociodemogràfiques	
Pregunta	Instruccions
	Es considera llar el grup de persones (també pot ser una sola persona) que viuen conjuntament de forma regular i amb una economia domèstica comuna. Es considera membre de la llar aquella persona que viu i pernocta al domicili regularment o té aquest habitatge com a domicili principal. Els membres d'una llar poden tenir relacions de parentiu o no. Es considera persona de referència de la llar el membre de la llar que és reconegut com a tal. <u>Només en cas de dubte</u> es considera persona de referència de la llar el membre que aporta més ingressos (procedents de salaris, honoraris professionals, pensions o altres fonts d'ingressos). Si n'hi ha més d'una persona que compleix aquest requisit, pot ser <u>qualsevol designada per la persona entrevistada</u>.
	Qüestionari per a Informador Indirecte: Aquest apartat recull exclusivament dades de l'estructura familiar on viu HABITUALMENT la unitat mostral. Normalment la persona informadora estarà integrada en aquesta mateixa llar, però si no hi viu cal respondre les preguntes A, B i C.
	Estructura de la llar La taula de l'estructura de la llar en el qüestionari en paper es substitueix en el CAPI per pantalles filtrades en funció del nombre de membres de la llar. Per a cadascun d'ells es demana el parentiu en relació a la persona de referència (4), el sexe (5) i l'edat (6). Es demana també si hi ha algun membre de la llar discapacitat/da (7) i, en cas afirmatiu, quina persona de la llar és la cuidadora principal (8). Qüestionari per a Informador Indirecte: Aquestes preguntes es refereixen exclusivament a la unitat mostral, és a dir, la persona seleccionada impossibilitada per contestar directament. En el qüestionari de menors es pregunta també quins membres de la llar són els progenitors (generalment pare i mare) del menor.
3	S'ha de comptar el total de persones que viuen a la llar de manera habitual, incloent-hi la persona entrevistada .
4	El parentiu de la unitat mostral i de tots els membres de la llar s'establirà a partir de la persona de referència de la llar, que sempre serà el membre 1 de la llar. Els menors en règim d'acollida i els fills aportats pels respectius cònjuges que pertanyen al mateix nucli familiar seran considerats tal i com ho declari les persones entrevistades. Una persona que conviu amb un fill de la parella (no biològic) el pot considerar com a fill propi o com a fill de la parella (parentiu "altres familiars").
5	Quant al sexe, s'anotarà 1 o 2 segons correspongui a cada membre de la llar. A la unitat mostral, no caldrà demanar-ho però sí comentar en veu alta l'anotació. Si la persona és transsexual i ho manifesta, s'anotarà el sexe que declari i es farà la resta de l'entrevista utilitzant el gènere gramatical corresponent. S'anotarà la situació en Observacions per tal de facilitar la depuració de les dades obtingudes i tenir en compte la presència d'eventuals inconsistències.
6	Si la persona entrevistada desconeix l'edat d'algun membre de la llar, se li ha de demanar una estimació tan exacta com sigui possible.
7	Si a la llar hi ha alguna persona discapacitada, s'ha d'especificar quina, fins i tot si es tracta de la mateixa persona entrevistada. Pot haver-hi més d'una, per tant es marcaran tantes com hi hagi a una llar.
8	Aquesta pregunta es refereix exclusivament a l'existència de persones cuidadores de discapacitats/des que resideixen a la llar. En el cas que hi hagi convivència a la mateixa llar entre persona cuidadora i persona cuidada cal anotar qui és la persona cuidadora a la taula d'estructura familiar.

Context familiar i dades sociodemogràfiques	
Pregunta	Instruccions
8, 9, 10	Les persones discapacitades o més grans de 74 anys poden contestar la pregunta però sempre tenint present que es tracta de cuidar altres persones discapacitades o més grans de 74 anys de la llar, no a elles mateixes. Si ella és l'única persona en aquesta situació a la llar, la pregunta serà no procedent perquè no haurà passat el filtre previ. Aquest comentari s'adequa també al qüestionari indirecte per a adults. Si se n'ocupa una persona de la llar que no és la persona entrevistada ni la seva parella s'anotará la resposta 6. La possibilitat de resposta 8 s'emprarà quan les persones de referència no requereixen d'una cura especial (podria ser el cas de moltes persones grans i d'alguns menors de 14 o 15 anys). Les respostes 7 i 9 corresponen a situacions en què no hi ha cap membre de la llar que s'ocupi de la cura dels altres membres: persones que viuen soles, parelles on els dos membres requereixen cura, etc. La pregunta sobre qui té cura de persones discapacitades té prevalença sobre la resta. És a dir, sí hi ha un/a menor d'edat (menor de 18 anys) discapacitat/da cal respondre la pregunta 8 i no la 9, i si hi ha una persona de 75 anys i més discapacitada cal anotar la resposta a la columna 8 i no a la 10. Posteriorment el tractament de les dades permetrà fer les anàlisis que es considerin més oportunes.
A,B,C	Qüestionari per a Informador Indirecte: Només es fan aquestes tres preguntes si la persona informadora no viu a la llar. Situació que en general hauria de ser excepcional.
11	Recollir qui s'encarrega principalment de fer les tasques de la llar. S'han de llegir les opcions de resposta.
12	Número d'hores en dia feiner que dedica a les tasques de la llar. Si dedica diferents hores segons el dia de la setmana, demanar a la persona entrevistada que digui el temps mitjà que hi dedica per dia.
13	Número d'hores dedicades a les tasques de la llar durant el cap de setmana sencer, és a dir, dissabte i diumenge.
15	Es demana la nacionalitat, segons consti en el seu document nacional d'identitat o passaport. Si té nacionalitat estrangera cal escriure de quin país es tracta. Existeix la possibilitat de tenir dues nacionalitats estrangeres. En aquests casos escriu les dues en el mateix ordre en què es responen.
16	Es demana el lloc on vivien els pares o la mare en el moment del seu naixement. No compta el municipi on es localitzava l'hospital que li pertocava, si aquest no era el municipi de residència dels pares. Cal especificar el municipi de Catalunya. A les opcions 3 i 4 escriure directament la província o el país, sense especificar altres unitats territorials més petites.
17	Si la persona entrevistada no recorda l'any exacte d'arribada a Espanya, s'ha d'intentar que doni una resposta tan aproximada com sigui possible.
RESI	L'objectiu d'aquesta pregunta és saber quina és la residència habitual de la persona entrevistada, donat que la mostra és nominal i no té perquè coincidir l'adreça del padró amb l'adreça real. S'han de llegir les opcions de resposta.

Context familiar i dades sociodemogràfiques

Pregunta	Instruccions
	Es demana el nivell màxim d'estudis finalitzats. Així, si una persona està realitzant una carrera universitària, el seu nivell màxim d'estudis finalitzats normalment serà COU o batxillerat. Només s'admet una resposta: el nivell d'estudis més elevat. En cas de tenir dos nivells o títols de valor similar, la persona ha de triar el que consideri més important. A continuació es presenta una taula amb el contingut de cada possibilitat de resposta i les equivalències orientatives i més habituals per a la pregunta de nivell d'estudis finalitzats. Tot i així, si alguna resposta no se sap situar en una categoria, es recomana anotar-la literalment.
18	Sense estudis o primaris incomplets 1. No sap llegir ni escriure 2. Estudis primaris incomplets: sap llegir i escriure sense haver finalitzat l'educació primària ▪ Han anat a escola i han après a llegir i a escriure, tot i que no han acabat els estudis de primària (5è d'EGB, ingrés o similar). ▪ No han anat mai a escola però són capaces de llegir i escriure. ▪ Tenen menys de cinc cursos de l'EGB Estudis primaris 3. Primaris complets ▪ Tenen primària completa (LOGSE i sistema antic) ▪ Tenen cinc cursos aprovats d'EGB ▪ Han fet Programes de garantia social ▪ Han fet PQPI (programa de qualificació professional inicial) ▪ Tenen la ESO incompleta Estudis secundaris 4. Primera etapa d'educació secundària ▪ Tenen graduat escolar ▪ Han acabat batxillerat elemental ▪ Han acabat EGB ▪ Han acabat ESO ▪ Han aprovat les proves d'accés a cicles formatius de grau mitjà 5. Ensenyaments de batxillerat ▪ Han acabat Batxillerat superior ▪ Han acabat BUP ▪ Han acabat Batxillerat LOGSE o LOE ▪ Han fet PREU o COU ▪ Han passat les proves d'accés a la universitat per a més grans de 25 anys 6. FP de grau mitjà ▪ Oficialia industrial ▪ FP I ▪ Cicles formatius de grau mitjà ▪ Mòdul grau mitjà ▪ Ha aprovat les proves d'accés a cicles formatius de grau superior ▪ Ha acabat secretariat elemental, taquígrafia, mecanografia, comerç etc. (sistema antic) ▪ Títol de tècnic militar 7. FP de grau superior ▪ Mestratge industrial ▪ Peritatge mercantil ▪ FP II ▪ Cicles formatius de grau superior ▪ Estudis d'arts aplicades i oficis Estudis universitaris 8. Ensenyaments universitaris de primer cicle ▪ Diplomatures universitàries, arquitectura tècnica (aparelladors) i enginyeria tècnica, ▪ Ensenyaments universitaris de cicle curt, ▪ Ensenyaments universitaris de primer cicle (3 cursos) ▪ Professorat mercantil (sistema antic) ▪ Ajudants tècnics sanitaris (sistema antic) ▪ Magisteri (sistema antic) 9. Ensenyaments universitaris de segon cicle ▪ Llicenciatura, arquitectura o enginyeria ▪ Grau universitari ▪ Estudis eclesiàstics (teologia) ▪ Conservatoris de música, grau superior ▪ Altres d'equivalents de grau superior: direcció d'empreses, cinematografia, actuaris d'assegurances... 10. Estudis universitaris de doctorat, postgrau, màster, MIR o equivalent

Context familiar i dades sociodemogràfiques

Pregunta	Instruccions
19	Aquesta pregunta es refereix a la situació laboral actual de la persona entrevistada. S'han de llegir les opcions de resposta. En cap cas es demana si la persona té una pensió o quin tipus de pensió. Així, respostes com té pensió de viduïtat o pensionista no serien acceptables. En el cas de pensionista, es pot tractar d'una pensió de jubilació (la resposta seria jubilat/da categoria 8 o 9) o d'una pensió d'incapacitat (resposta 7) o de viduïtat o d'orfandat (respostes corresponents eventualment a tasques de la llar, estudiant, etc.). Les persones que es troben en dues situacions (estudiants que treballen, per exemple) han de donar prioritat a una única possibilitat, la que per a ells sigui més important o els ocupi més temps. Definicions de les possibilitats de resposta: Treballa: inclou a) professionals, industrials, comerciants, patrons, agricultors amb terres, ramaders, pescadors, treballadors autònoms, empresaris i inversors, és a dir, tota persona que treballi pel seu compte, tingui o no treballadors al seu càrrec; i b) persones que realitzen un treball remunerat per a un patró, empresa o institució. S'hi inclouen les persones que no treballen temporalment, però conserven el seu lloc de treball: invalidesa provisional, incapacitat laboral transitòria, conflicte de treball, suspensió disciplinària de treball i sou, baixa de maternitat, etc. Treballa però té una baixa laboral de més de 3 mesos: En el cas de la incapacitat laboral transitòria (baixa laboral), es diferenciarà quan aquesta tingui una durada superior a 3 mesos, que s'anotará a la resposta 2. Si la durada és menor s'anotará 1. Si la baixa és per paternitat i, per tant, no es deu a problemes de salut, s'anotará 1. Aturat/da amb subsidi/prestació: persona que busca feina per compte d'altri o fa gestions per instal·lar-se pel seu compte. Aquesta categoria exigeix, a més a més, que l'aturat rebi en l'actualitat algun subsidi o prestació d'atur. Aturat/da sense subsidi/prestació: la diferència amb la categoria anterior es troba en el fet que en aquesta categoria la persona aturada no rep cap tipus de subsidi o prestació d'atur. Feines de la llar (mestressa de casa): persona que es dedica exclusivament o principalment a la cura de la seva casa. Les dones que han treballat anteriorment i que ara es troben en situació de jubilades, s'han de situar on elles decideixen (jubilades o mestresses de casa). Estudiant: quan la persona està matriculada en un centre docent, o té intenció de fer-ho per al curs següent (si l'enquesta es fa en període de vacances). També es consideren estudiants les persones que preparen una oposició pel seu compte i no treballen. Incapacitat o amb invalidesa permanent: inclou la persona que cobra una pensió d'incapacitat permanent a causa d'una malaltia o discapacitat. Exclou la incapacitat laboral transitòria i la invalidesa provisional. En aquests casos, s'anotará el codi 1 o 2, segons correspongui. Jubilat: per edat o per altres causes. Exclou els jubilats que cobren una pensió d'invalidesa permanent, els quals es classificaran com a incapacitats. Altres possibilitats: <i>Estan afectats/des per un ERO:</i> s'anotará com a Treballa (1 o 2) <i>Jubilació parcial o qualsevol treball a temps parcial:</i> s'anotará a Treballa (1 o 2) <i>Excedència:</i> Si es té una excedència, s'anotará la situació d'activitat en el moment de la realització de l'enquesta (treballa, estudia, tasques de la llar, no fa res, etc.). Si es una excedència d'una feina i treballa en una altra: s'anotará que treballa (1 o 2) i les dades de la feina actual. <i>Treball en pràctiques o en escoles taller:</i> si tenen un salari, es considera que treballen, sinó es consideren com a estudiants i passen a pregunta 22 <i>Incapacitat (no oficial):</i> persones que es troben incapacitades de manera permanent per treballar o realitzar qualsevol activitat per motiu d'edat, discapacitat o malaltia i no es poden situar a cap de les categories anteriors (no cobren pensió d'incapacitat, no són jubilades, etc.). Un exemple serien les dones grans que han estat sempre mestresses de casa i en aquests moments no poden seguir amb la seva activitat per problemes de salut. S'anotará a Altres com a Incapacitat. <i>No fa res:</i> persones, generalment joves, que no fan res (no estudien ni treballen ni estan buscant feina), s'anotará a Altres com a No fa res i es passarà a pregunta 22.
20	Només per a les persones que treballen. Anoteu la probabilitat que la persona considera que té de perdre la feina en els propers 6 mesos.
21	Només per a les persones en situació d'atur. Anoteu els anys i mesos que porta a l'atur.

Context familiar i dades sociodemogràfiques	
Pregunta	Instruccions
22	Aquesta és una pregunta filtre, per identificar les persones que treballen o han treballat amb anterioritat. Només s'ha de fer a les persones que actualment no treballen.
110	Dirigida a les persones que no treballen.
111	Dirigida a les persones que diuen que s'han jubilat. Es demana per l'edat de la persona en el moment que es va jubilar
Les preguntes 23 a 26 es realitzen a totes les persones que estan treballant actualment o que han treballat alguna vegada. Només s'exclouen les persones que no han treballat mai.	
23	Aquesta pregunta es refereix a l'activitat principal del patró, empresa o institució on la unitat mostral treballa o treballava per compte d'altri, o les activitats pròpies si treballa o treballava pel seu compte. Es recull l'activitat de l'empresa on la persona entrevistada treballa actualment o de l'última en la qual havia treballat (si en aquests moments no treballa). Si l'empresa té diverses activitats, es prendrà la principal. Si la persona treballa a més d'una empresa, s'annotarà l'activitat de l'empresa que li ocupa més temps. S'ha d'especificar bé l'activitat de l'empresa o institució, tot intentant arribar a una concreció tan gran com sigui possible. Cal aclarir en primer lloc si l'empresa es dedica al cultiu, extracció, producció, construcció, venda o prestació de serveis i, posteriorment, de quins productes o serveis es tracta (per exemple: indústria de fabricació de motors elèctrics, fabricació d'electrodomèstics, reparació d'electrodomèstics, botiga de venda d'electrodomèstics, etc.).
24	S'ha d'especificar quina és l'ocupació o ofici principal de la persona entrevistada. Si actualment no treballa, ha de contestar en referència a l'última ocupació que va tenir. Les respostes s'han d'explicitar bé, tant com es pugui, per tal de facilitar-ne la classificació posterior. Així, una persona que diu que treballa o treballava a la SEAT ha d'indicar exactament quina és o era la seva ocupació dins de l'empresa (operari de màquina, mecànic, venedor, telefonista, conserge, auxiliar administratiu, dissenyador, etc.). Igualment, si una persona diu que treballa a un ajuntament, pot ser l'alcalde, advocat, auxiliar administratiu, jardiner, paleta, etc. Així doncs, en cap cas no es pot considerar com a resposta vàlida "funcionari". Si la persona respon operari, hauria d'especificar a quin tipus de fàbrica o empresa i quina és o era la seva funció concreta.
25	Si la persona diu que treballa amb contracte temporal, se li ha de demanar la durada del seu contracte i situar la resposta a la categoria corresponent (3,4,5 o 6). Només si es tracta d'un contracte del qual no es coneix la durada final (passa sovint amb els contractes per obra o servei), s'haurà d'annotar a la categoria 7 (<i>contracte de durada no especificada</i>). Si la persona és autònoma o empresària cal demanar-li si té o no assalariats i, en cas afirmatiu, si té menys de 10 treballadors o 10 treballadors o més.
26	Es consideren treballadors al seu càrrec els que depenen directament o indirectament de la unitat mostral. Si el nombre de persones al seu càrrec oscil·la molt, s'han de considerar les que té en el moment de l'entrevista.
112	Només per a les persones que treballen actualment. Jornada partida: és la jornada que inclou com a mínim una hora de descans que no es comptabilitza com a temps treballat Jornada continuada: és la jornada diària que es realitza de forma continuada superant les 6 hores, amb un període de descans d'uns 15 minuts que es comptabilitza com a temps treballat. En aquesta jornada el treball pot ser de matí, de tarda, o nocturn. Torns: És una forma d'organització del treball en equip on els treballadors ocupen successivament els mateixos llocs de treball i que obliga al treballador a prestar els seus serveis en hores diferents en un període determinat de dies o setmanes.
113	Només per a les persones que treballen actualment.

Context familiar i dades sociodemogràfiques	
Pregunta	Instruccions
114	Només per a les persones que treballen actualment. S'anotarà el número d'hores treballades per la persona entrevistada durant l'última setmana comptant totes les feines que, eventualment, tingui. Cal comptar també si ha fet hores extraordinàries, guàrdies, etc.
115	Només per a les persones que treballen actualment. Llegir opcions de resposta.
27-32 31_BIS	Aquestes preguntes només cal fer-les quan la persona entrevistada no és la persona de referència de la llar.
27	Ídem pregunta 18, però referida a la persona de referència de la llar.
28	Ídem pregunta 19, però referida a la persona de referència de la llar.
29	Ídem pregunta 22, però referida a la persona de referència de la llar.
30	Ídem pregunta 23, però referida a la persona de referència de la llar. Si no ha treballat mai, s'anotarà en aquesta pregunta i no es farà la resta fins a la 26.
31	Ídem pregunta 24, però referida a la persona de referència de la llar.
31_BIS	Ídem pregunta 25, però referida a la persona de referència de la llar.
32	Ídem pregunta 26, però referida a la persona de referència de la llar.
116	Cal mostrar la targeta abans de recollir la resposta.
Privació material	
Pregunta	Instruccions
PM1-PM2	S'ha de distingir entre les persones que no tenen algun dels equipaments perquè no volen o consideren que no ho necessiten de les que no tenen perquè no s'ho poden permetre.
PM3-PM4	Llegir completament els enunciats, inclòs el text que es troba entre parèntesis.
PM5	Llegir completament els enunciats, inclòs el text que es troba entre parèntesis. Llegir també les opcions de respostes a continuació de l'enunciat.

3.2 Comentaris a les preguntes del qüestionari de menors

Les instruccions que s'enumeren a continuació són complementàries de les instruccions al qüestionari general i d'informador indirecte per a adults. En aquest apartat es fa èmfasi a les instruccions específiques del qüestionari de menors.

El qüestionari de menors per a informador indirecte s'ha d'administrar sempre que la persona seleccionada tingui de 0 a 14 anys. Les persones seleccionades de 15 anys i més han de contestar el qüestionari general per a adults.

La persona informadora que ha de contestar les preguntes del qüestionari ha de ser una persona responsable del menor o que el conegui suficientment.

Context familiar (I)	
Pregunta	Instruccions
Aquest apartat recull exclusivament dades de la persona informadora i de l'estructura familiar on viu el menor, que normalment coincidirà amb la de la persona informadora.	
1-2	Les instruccions són les mateixes que les del qüestionari general.
M1	La pregunta M1 s'ha eliminat del qüestionari a partir de la 3a onada , perquè a partir de la taula d'estructura familiar centrada en la persona de referència de la llar ja és possible establir les relacions de parentiu del menor i la resta de membres de la llar.
M2	La possibilitat de resposta "3. No se n'ocupa habitualment" s'estableix per a casos excepcionals (períodes en què la mare no pot ocupar-se directament del menor i aquest està a càrrec d'una altra persona). En qualsevol cas, la persona que contesti ha de conèixer bé l'estat de salut i la utilització dels serveis sanitaris en els darrers 12 mesos. Si no és el cas, és preferible demanar un suplent.
M3	En cas de respondre l'opció 3 a la pregunta anterior (M2) cal passar a aquesta pregunta.
A,B,C	Aquestes preguntes només s'han de fer si la persona informadora del menor no viu a la llar. Situació que, com s'ha dit anteriorment, forma part de casos excepcionals. A la pregunta C, s'han tret les categories de resposta improbables en el cas d'un menor, però s'ha mantingut la numeració i, per tant, aquesta és discontinua.
Mòdul mínim de salut	
Pregunta	Instruccions
37, 41, 48a, 48b	Les instruccions són les mateixes que les del qüestionari general.
Morbidity	
Pregunta	Instruccions
M30a, M30b, M30c	Es correspon amb la pregunta 42 (a,b,c) del qüestionari general, quant al contingut, no així als diferents trastorns de salut atès que es tracta d'una llista adaptada a les característiques de salut dels menors. Les instruccions, doncs, són les mateixes. L'enuresi (18) és un trastorn si la persona informadora contesta afirmativament. Cal tenir en compte, però, que si el menor porta bolquers perquè correspon a la seva edat no seria cap trastorn.
Discapacitats	
Pregunta	Instruccions
50	Les instruccions són les mateixes que les corresponents a les mateixes preguntes del qüestionari general. Recordem que no es consideren discapacitats les limitacions atribuïbles a l'edat dels menors, com per exemple la limitació per caminar dels nens menors de 2 anys, les limitacions de comunicació, de comprensió, per sortir de casa o altres activitats dels menors de 6 anys, etc. En aquest sentit, aquesta pregunta per als menors només consta de 10 ítems i no dels 11 que té la mateixa pregunta però per als adults de 15 anys i més.
52b	Pregunta només del qüestionari de menors.

Qualitat de vida	
Pregunta	Instruccions
M28	Dirigida a nens i nenes de 6 i més anys. Cal tenir cura i deixar-lo clar a la persona entrevistada que el període de referència d'aquesta pregunta i la següent canvia. El període de referència d'aquestes preguntes és l' última setmana .
M29	Dirigida a nens i nenes de 6 i més anys. El període de referència d'aquestes preguntes són les darreres 4 setmanes .
Salut mental	
Pregunta	Instruccions
M31	Dirigida a nens i nenes de 4 i més anys. Aquesta pregunta es refereix al comportament del menor durant els últims 6 mesos . S'han de llegir acuradament les preguntes i les 3 possibilitats de resposta.
Cobertura sanitària	
Pregunta	Instruccions
34-36	Les instruccions són les mateixes que les del qüestionari general.
34	La mútua pagada per l'empresa d'un dels pares del menor (5) només es considera afirmativament si la cobertura es fa extensiva al nen o nena Recordem que no s'inclouen les mútues obligatòries d'accidents escolars o de federacions esportives.
Visites a professionals de la salut	
Pregunta	Instruccions
87	Aquesta pregunta es refereix als últims 12 mesos . Cal llegir tots i cadascun dels ítems. Es correspon a la mateixa pregunta del qüestionari general.
89	Aquesta pregunta fa referència a les consultes a un professional farmacèutic per motius de salut en els darrers 15 dies .
Atenció d'urgències i hospitalitzacions	
Pregunta	Instruccions
104-106	Les instruccions són les mateixes que les corresponents a les mateixes preguntes del qüestionari general. En el cas dels nadons no es consideren dies d'hospitalització els que ha passat a l'hospital amb motiu del seu naixement, tret de què hagin tingut complicacions de salut o hagin estat a la incubadora.
Consum de medicaments	
Pregunta	Instruccions
46a	Tot i que el llistat de medicaments és adaptat als menors, les instruccions són les mateixes que les corresponents al qüestionari general.
Pes, alçada i son	
Pregunta	Instruccions
38-39 108	Les instruccions són les mateixes que les del qüestionari general.

Alimentació	
Pregunta	Instruccions
Atenció als filtres d'edat i els períodes de referència temporal, que són diferents segons la pregunta.	
M32	La pregunta es refereix a la última vegada que el nen/a ha pres llet materna , i es pregunta a tots els nens i nenes . Si el nen/a encara en pren s'annotarà "Encara rep llet materna". L'edat s'expressarà sempre en mesos tot convertint, si s'escau, els anys en mesos (19 mesos, 34 mesos, etc).
PREDI_3 i PREDI_4	Les instruccions són les mateixes que les del qüestionari general.
68 M33	Dirigida a infants de 3 i més anys . Aquestes preguntes es refereixen als últims 7 dies .
M34	Dirigida a infants de 5 i més anys . Les preguntes d'activitat física són diferents a les del qüestionari general.
Activitat física	
Pregunta	Instruccions
Atenció als filtres d'edat i els períodes de referència temporal, que són diferents segons la pregunta.	
M35	Dirigida a infants de 6 i més anys . Aquesta pregunta es fa en relació amb les 4 últimes setmanes .
120	Dirigida a infants de 5 i més anys . Per tal d'estimar el nivell de compliment de la recomanació de l'OMS d'activitat física en població de 5 a 17 anys, s'inclouen dues preguntes adaptades del qüestionari HBSC (Health Behaviour in School-aged Children) per mesurar la freqüència d'hores setmanals d'activitat física d'aquesta població. Llegir les opcions de resposta
121	Dirigida a infants de 5 i més anys . Permet mesurar la quantitat d'hores setmanals d'activitat física d'aquesta població.
Mobilitat	
Pregunta	Instruccions
Totes les preguntes d'aquest bloc estan dirigides als infants de 3 o més anys i els períodes de referència temporal són diferents segons la pregunta.	
122	Pregunta adaptada de l'estudi Enalia (Encuesta Nacional de Alimentación en la población Infantil y Adolescente, Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad). Es refereix al mitjà de transport que utilitza concretament la població de 3 a 17 anys per anar a l'escola o a l'institut. Cal llegir les opcions i triar-ne només una (aquella en què s'inverteix més temps).
MOB2_a	Preguntes del qüestionari GPAQ (Global Physical Activity Questionnaire). S'administren en població de 3 anys i més. Fan referència <u>només</u> als <u>desplaçaments que es fan caminant o en bicicleta</u> per anar d'un lloc a un altre (per fer encàrrecs, per comprar, per anar a la feina, per anar al cinema, per anar al centre cívic, per anar al poliesportiu, etc.). <i>MOB2_a. En una setmana qualsevol, quants dies camina almenys durant 10 minuts seguits per desplaçar-se d'un lloc a un altre? (dies/setmana)</i>
MOB3_a	<i>MOB3_a. En un dia qualsevol, quant temps camina per desplaçar-se d'un lloc a l'altre? (minuts/dia).</i>
MOB2_b	<i>MOB2_b. En una setmana qualsevol, quants dies va en bicicleta almenys durant 10 minuts seguits per desplaçar-se d'un lloc a un altre? (dies/setmana)</i>
MOB3_b	<i>MOB3_b. En un dia qualsevol, quant temps va en bicicleta per desplaçar-se d'un lloc a l'altre? (minuts/dia).</i>

Activitats de lleure	
Pregunta	Instruccions
M36-M37	Dirigides a nens i nenes de 3 i més anys . Aquesta pregunta es fa en relació amb l' última setmana .
Elements de seguretat en el transport	
Pregunta	Instruccions
M53	Aquesta pregunta es fa en relació amb el darrer mes .
M54	Només si han anat en cotxe per la ciutat / poble. Ensenyar targeta amb les imatges. Aquesta pregunta es fa en relació amb el darrer mes .
M55	Aquesta pregunta es fa en relació amb el darrer mes .
M56	Només si han anat en cotxe per carretera / autopista. Ensenyar targeta amb les imatges. Aquesta pregunta es fa en relació amb el darrer mes .
M57	Inclou tant els menors que han anat en bicicleta sols com els que han anat acompanyats. Aquesta pregunta es fa en relació amb el darrer mes .
M58	Només si han anat en bicicleta. Ensenyar targeta amb les imatges. Aquesta pregunta es fa en relació amb el darrer mes .
Exposició al fum de tabac	
Pregunta	Instruccions
84-86	Les instruccions són les mateixes que les del qüestionari general.
Context familiar (II) i dades sociodemogràfiques	
Pregunta	Instruccions
Aquest apartat recull exclusivament dades de la persona informadora i de l'estructura familiar on viu el menor, que normalment coincidirà amb la de la persona informadora.	
3-7	La taula sobre l'estructura familiar que recull aquestes preguntes funciona de manera similar a la del qüestionari general. Tot i que molt improbable es manté la possibilitat de què el menor sigui la persona de referència de la llar. Per mantenir l'homogeneïtat amb la resta de qüestionaris s'han mantingut les mateixes categories de resposta en la pregunta 4, tot i que algunes són molt poc probables amb els menors. Hi ha una fila reservada per recollir les dades de la persona informadora, responsable de la cura del nen o la nena, en el cas que visqui a la mateixa llar que el menor. Si el nen o nena viu una temporada amb la seva mare i una altra amb el seu pare, es prendrà nota de la llar on visqui més temps o durant tot el curs escolar. Si no és el cas, es prendrà nota de la llar on visqui en el moment de l'entrevista.
El següent apartat recull les dades sociodemogràfiques del menor, del seu pare i de la seva mare, encara que no visquin a la mateixa llar o siguin morts. Serveixen per definir la categoria social a la que pertany el/la menor. Les preguntes són les mateixes per a ambdós progenitors. Primer es pregunta sobre la mare i després sobre el pare. En cas de dubte sobre la persona a qui va referida la pregunta perquè la composició familiar és enrevessada el que interessa es disposar de la informació sobre aquell adult que té més influència sobre el menor.	
15-16 RESI 17	Les instruccions són les mateixes que les del qüestionari general.
M4-M5	Preguntes sobre l'escolarització dels infants.
M6-M16 M6b	Aquestes preguntes es refereixen a la mare del menor , encara que no visqui amb ella. A partir de la pregunta M8, ja no es demana sobre la mare si aquesta ha mort o es desconeix la seva situació actual.
M17-M27 M17b	Aquestes preguntes es refereixen al pare del menor , encara que no visqui amb ell. A partir de la pregunta M19, ja no es demana sobre el pare si aquest ha mort o es desconeix la seva situació actual.
M6b i M17b	Preguntes de la nacionalitat dels pares i mares dels menors. La pregunta M6b és per al progenitor 1 (mare) i la M17b per al progenitor 2 (pare).
M40-M45	Aquestes preguntes es refereixen a la mare del menor , encara que no visqui amb ella.

Context familiar (II) i dades sociodemogràfiques	
Pregunta	Instruccions
M46-M51	Aquestes preguntes es refereixen al pare del menor , encara que no visqui amb ell.
27-32 31_BIS	Les instruccions són les mateixes que les del qüestionari general.
116	Les instruccions són les mateixes que les del qüestionari general.
Privació material	
Pregunta	Instruccions
PM1-PM2	Les instruccions són les mateixes que les del qüestionari general.
PM3-PM4	Les instruccions són les mateixes que les del qüestionari general.
PM5	Les instruccions són les mateixes que les del qüestionari general.

3.3 Comentaris a les preguntes de la fitxa d'observació

Aquest apartat s'ha d'emplenar una vegada l'entrevista ha finalitzat i la persona enquestadora ha sortit de l'habitatge o lloc on s'ha fet l'entrevista. És convenient, però, omplir-la tan aviat com sigui possible atès que hi ha respostes subjectives i d'observació de l'entorn.

P. FITXA D'OBSERVACIÓ (a omplir per l'enquestador/a)	
Pregunta	Instruccions
200	Aquesta informació queda registrada a l'ordinador de manera automàtica.
202	Persona titular o substituïda.
204	Recull la informació sobre si la persona seleccionada estava present durant l'entrevista.
205	Llengua en què s'ha fet l'entrevista.
206	Dificultat de comprensió/expressió de la persona entrevistada amb la llengua en què s'ha fet l'entrevista.
207	Presència de terceres persones durant l'entrevista.
208	Interès en respondre l'enquesta.
209	Recull informació sobre si alguna resposta d'alguna pregunta es considera poc fiable.
210 P210b	Lloc de realització de l'entrevista. En els casos en què l'entrevista es realitzi en un lloc diferent del domicili, és desitjable (tot i que no obligatori) observar el lloc de residència de la persona seleccionada (ni que sigui la part externa i la zona d'entrada). Potser es pot fer en una primera visita de contacte o caminant pel municipi, si aquest és petit, per exemple.
211	Tipus d'habitatge on viu la persona entrevistada.
212	Planta real de l'edifici on viu la persona entrevistada. Si, per exemple, és un edifici de l'eixample amb planta baixa, entresòl, principal, primer i segon pis, les correspondències són planta 0, 1, 2, 3 i 4, respectivament. Quan l'entrada a l'edifici es faci des d'un nivell superior, els pisos que quedin per sota s'anotaran consecutivament amb números negatius: planta -1, -2, etc.
213	Recull informació sobre si hi ha alguna barrera arquitectònica per accedir a la porta d'entrada de l'edifici o de la casa (tram d'escalas, ni que sigui un esglaó, per exemple).
214	Es tracta de saber si hi ha alguna barrera arquitectònica a l'interior del vestíbul de l'edifici o casa: entre la porta d'entrada a l'edifici, l'ascensor i l'habitatge o, si no hi ha ascensor, entre la porta d'entrada i l'habitatge . Si es tracta d'una casa unifamiliar o pis tipus dúplex, no es consideraran les escalas de l'interior de l'habitatge ja que seria difícil valorar la situació d'accessibilitat.
215	Es tracta de tenir una orientació sobre les condicions d'habitabilitat i salubritat de l'habitatge.

P. FITXA D'OBSERVACIÓ (a omplir per l'enquestador/a)	
Pregunta	Instruccions
219	Resposta múltiple. Recull informació sobre si la persona entrevistada es troba en alguna de les situacions per les que es demana (per si poden incidir sobre les respostes de la persona entrevistada).
2016 Observacions	S'anotaran en aquest apartat totes les situacions no recollides a les preguntes del qüestionari que poden generar inconsistències i influir en la depuració o l'anàlisi dels resultats.
217	Número d'identificació de la persona enquestadora.

3.4 Comentarís a les preguntes dels mòduls complementaris

Primer semestre 2017 (onada 14)

A la primera onada del 2017 es fan els següents mòduls complementaris:

	Visió
Preguntes	VAB1 a VAB4
Qüestionari	Qüestionari general d'adults Qüestionari indirecte d'adults
Filtres	Les persones cegues no han de respondre la totalitat de les preguntes del mòdul.
Onada	12, 13, 14 i 15 (anys 2016 i 2017)
	Exposició al fum del tabac
Preguntes	EFT
Qüestionari	Qüestionari indirecte de menors
Onada	14 i 15 (any 2017)
	Recomanació d'activitat física
Preguntes	RAF1
Qüestionari	Qüestionari general d'adults
Onada	14 i 15 (any 2017)

Segon semestre 2017 (onada 15)

El segon semestre de 2017, es mantenen els mòduls complementaris de la primera onada de l'any 2017:

- Visió (VAB1 a VAB4)
- Exposició al fum del tabac, en els menors (EFT)
- Recomanació d'activitat física (RAF1)

I, a més, s'incorporen dos àmbits:

- Obertament. Intenció de conducta (CO4_27 a CO4_30)
- Alfabetització per a la salut (AS1 a AS16)

Obertament

“Obertament”¹¹ és un projecte que té per missió lluitar contra l'estigmatització i la discriminació que pateixen les persones amb algun problema de salut mental, fent que esdevinguin protagonistes del canvi. Una de les seves estratègies són les campanyes de comunicació. A través del qüestionari de l'ESCA és possible avaluar l'impacte de les campanyes en la població general de Catalunya.

Els efectes o impactes d'aquesta campanya "Obertament", s'avaluen a partir de les actituds, els coneixements, els comportaments i el grau de discriminació percebut. Així, al qüestionari general d'adults de les onades 7 i 9, com a part de l'avaluació de la campanya "Obertament", s'incorpora una pregunta (CO4) amb 30 ítems sobre l'actitud envers la malaltia mental i la intenció de conducta de la persona entrevistada. Aquestes preguntes s'extreuen dels qüestionaris Community Attitudes Toward the Mentally Ill (CAMI)^{ii,iii} i Reported and Intended Behavior Scale (RIBS).^{iv} El qüestionari CAMI original té 40 ítems, però aquesta versió reduïda és la que s'utilitza per avaluar les campanyes antiestigmatització d'Escòcia, la qual cosa permetrà fer comparacions amb campanyes internacionals.

Per respondre a aquesta pregunta, es consideren problemes de salut mental trastorns com la depressió, l'ansietat, l'esquizofrènia, el trastorn bipolar, les fòbies, el trastorn per dèficit d'atenció i hiperactivitat, l'autisme o els trastorns de l'alimentació com l'anorèxia i la bulímia. No es consideren malalties mentals les demències, les malalties degeneratives com l'Alzheimer o les discapacitats cognitives com la síndrome de Down o el retard mental:

SÍ: ES CONSIDERA UN PROBLEMA DE SALUT MENTAL en aquest projecte:	NO ES CONSIDERA UN PROBLEMA DE SALUT MENTAL en aquest projecte:
• Trastorns de l'estat d'ànim: trastorn depressiu i trastorn distímic. • Trastorns d'ansietat: trastorn d'angoixa (amb agorafòbia i sense), agorafòbia, fòbies específiques, fòbia social, trastorn obsessivocompulsiu, trastorn per estrès agut o posttraumàtic, trastorn d'ansietat generalitzada i altres trastorns d'ansietat. • Esquizofrènia i altres trastorns psicòtics: esquizofrènia (de qualsevol tipus), trastorn esquizofreniforme, trastorn esquizoafectiu de tipus bipolar o depressiu, trastorn delirant crònic, trastorn psicòtic. • Trastorns bipolars: trastorn bipolar i trastorn ciclotímic. • Trastorns per dèficit d'atenció i comportament perturbador d'inici en la infància o l'adolescència: trastorn per dèficit d'atenció amb hiperactivitat (TDAH), trastorn dissociat, trastorn negativista desafiant, trastorn de comportament perturbador no especificat. • Trastorns generalitzats del desenvolupament: trastorn de l'espectre autista, trastorn de Rett, trastorn desintegratiu infantil, trastorn d'Asperger. • Trastorns de la conducta alimentària: anorèxia nerviosa, bulímia nerviosa i altres trastorns de la conducta alimentària.	• Demències: Alzheimer i altres demències. • Discapacitats cognitives: síndrome de Down i altres discapacitats cognitives. • Retard mental: en tots els graus de gravetat. • Addiccions i dependències: dependència de l'alcohol, el tabac i altres drogues.

La resposta no pot tenir en compte la persona entrevistada, és a dir, no es pot referir a si mateixa.

Cadascun dels ítems de la pregunta CO4 s'ha de valorar en una escala ordinal de cinc categories que va de "totalment en desacord" a "totalment d'acord".

Les preguntes d'aquest mòdul complementari de l'onada 15 ja s'havien fet a les onades 7 i 9. Es fan només els ítems 27 a 30 de la pregunta CO4, sobre actitud davant de la malaltia mental i intenció de conducta.

	Obertament
Preguntes	CO4 (ítems 27 a 30)
Qüestionari	Qüestionari general d'adults
Onada	7, 9 i 15 (segon semestre dels anys 2013, 2014 i 2017)
Comentari	Es tornaran a posar el 2n semestre de 2018 (CO4 sencer)

Abans d'iniciar la lectura dels ítems, s'ha de llegir una petita presentació on s'informa a la persona entrevistada que es tractaran aspectes socialment sensibles i que ha de respondre amb sinceritat i sense pensar massa en la resposta:

"A continuació li llegiré unes afirmacions que expressen opinions sobre les malalties mentals i les persones que les pateixen. Algunes de les afirmacions tracten aspectes socialment sensibles. No hi ha respostes correctes ni incorrectes. És important que contesti atenent a la primera reacció que tingui."

Alfabetització per a la salut

L'alfabetització sanitària és un concepte multidimensional que té un interès creixent en tant que es vincula amb un ús més eficaç i eficient dels recursos sanitaris,^v i amb millors nivells de salut.

En el qüestionari general d'adults de les onades 8 i 9 (any 2014) es van incloure 16 preguntes que serveixen per conèixer el nivell d'alfabetització per a la salut de la població catalana de 15 anys i més (trobar, comprendre, jutjar i aplicar informació relativa a la salut). Les preguntes estan extretes del qüestionari HLS-EU-Q16 del The European Health Literacy Project 2009-2012, un estudi europeu que l'any 2011 analitzà el nivell d'alfabetització sanitària de vuit països europeus: Àustria, Bulgària, Alemanya (Rin del Nord-Westfàlia), Grècia, Irlanda, Països Baixos, Polònia i Espanya. Els resultats a l'Estat espanyol mostren uns nivells d'alfabetització sanitària baixos respecte als altres països estudiats.

En aquesta onada 15 (segon semestre de 2017), es recuperen aquestes preguntes.

	Alfabetització per a la salut
Preguntes	AS1 a AS16
Qüestionari	Qüestionari general d'adults
Onada	8, 9 i 15 (any 2014 i segona semestre 2017)
Comentaris	Les 16 preguntes tenen una escala de valoració que va de 1 a 4, sent 1 "molt fàcil" i 4 "molt difícil", amb la possibilitat que les persones entrevistades responguin que no volen contestar. A l'hora de realitzar l'entrevista, al mostrar una targeta amb l'escala de graduació de les respostes.

ⁱ. Obertament. Per la salut mental, dona la cara. Disponible a: <https://obertament.org/ca>

ⁱⁱ. Taylor SM, Dear MJ. Scaling community attitudes toward the mentally ill. Schizophrenia Bulletin. 1981;7:225-40.

ⁱⁱⁱ. Mehta N, Kassam A, Leese M, Butler G, Thornicroft G. Public attitudes towards people with mental illness in England and Scotland, 1994-2003. The British Journal of Psychiatry. 2009;194(3):278-84.

^{iv}. Evans-Lacko S, Rose D, Little K, Flach C, Rhydderch D, Henderson C, Thornicroft G. Development and psychometric properties of the reported and intended behaviour scale (RIBS): a stigma-related behaviour measure. Epidemiol Psychiatr Sci. 2011;20(3):263-71.

^v. Koh HK, Berwick DM, Clancy CM, Baur C, Brach C, Harris LM, Zerhusen EG. New federal policy initiatives to boost health literacy can help the nation move beyond the cycle of costly 'crisis care'. Health Aff (Millwood). 2012;31(2):434-43.